

به نام خدا

گزارش کار آزمایش دهم آزمایشگاه معماری کامپیوتر

عرفانه خانمحمدي-یاسمن گودرزی

9931100-9931067

به طور کلی اگر بخواهیم به روند کلی طراحی کامپیوتر پایه بپردازیم باید بگوییم: برای طراحی کامپیوتر پایه به طراحی data path و control unit نیاز داریم به طوری که در طراحی مسیر جریان لازم است که ارتباط میان رجیستر ها و bus را مشخص کنیم و توجه داشته باشیم که توسط طراحی مدار و استفاده از mux، در هر لحظه تنها یک رجیستر به bus دسترسی پیدا کند. همچنین به حافظه نیاز داریم تا پس از اجرای دستورات مشخص شده بر اطلاعات موجود در حافظه؛ نتیجه را در حافظه ذخیره کند.

با توجه به کد داده شده در فایل داده شده، حافظه ای با ارتفاع 256 که هر کلمه آن 16 بیت نیاز داریم، یعنی 256 ردیف با ظرفیت هر ردیف، 16 بیت. پس تمام رجیسترهایی که آدرس نگه می دارند 8 بیتی و رجیسترهای نگه دارنده داده 16 بیتی هستند. با توجه به کد داده شده، این مقادیر به صورت generic در entity تعریف شده اند. همچنین نکته قابل توجه درباره رجیسترهای مورد استفاده این است که به طور کلی، رجیسترها شامل دو نوع عام منظوره (از جمله رجیستر AC) و خاص منظوره هستند، اما در این کد صرفاً از رجیسترهای خاص منظوره استفاده شده است.

اگر بخواهیم به توضیح رجیسترها بپردازیم:

PC برای ذخیره کردن آدرس دستوری که در نوبت بعدی اجرا است.

IR برای ذخیره کردن دستوری که نوبت اجرای آن است.

AC برای ذخیره حاصل جمع مقدار خوانده شده از حافظه و مقدار قبلی AC رجیستر MAR برای فرستادن آدرس به حافظه رجیستر MDR برای ذخیره داده برای گرفتن از یا فرستادن به حافظه.

در ادامه کد رجیسترها و سیگنال دستور نوشتن در حافظه و همچنین حافظه با ابعاد خواسته شده به صورت یک آرایه دو بعدی تعریف شده اند.

همچنین در این کد؛ دستوراتی داریم که طبق الگوریتم "فون نیومن" عمل میکنند؛ به طوری که: مسیر داده انتقال داده بین رجیسترها را ممکن می کند و واحد کنترل کننده با مقدار دهی به پایه های رجیسترها مثل Load, reset, ... و همچنین کنترل استفاده رجیسترها از مسیر داده، الگوریتم فون نیومن را اجرا می کند.

اگر برای پیاده سازی از این نوع الگوریتم استفاده شود: حالت reset برای تنظیمات اولیه، fetch، برای گرفتن دستور، decode برای فهمیدن دستور و انواع execute برای اجرای دستورات. در بین دستورات، دستور add, load, jump را می توان در یک کالک اجرا کرد، اما برای اجرای دستورات store و jneg به دو کالک نیاز است، به همین دلیل برای این 2 دستور، 2 حالت در نظر گرفته شده است.

توضیح process های موجود در کد:

1) برای خواندن و نوشتن از حافظه پیاده سازی شده است. به طوری که با آمدن لبه بالا رونده کلاک اگر سیگنال `write_memory` منطق یک داشته باشد، مقدار موجود در ثبات `AC` در خانه ای از حافظه که آدرس آن در رجیستر `MAR` قرار دارد، ذخیره می شود و اگر این سیگنال منطق صفر داشته باشد، مقدار موجود در خانه ای از حافظه که آدرس آن در `MAR` قرار دارد، در رجیستر ریخته می شود.

2) نحوه تغییر حالت سیستم توصیف شده است. در این `process` ابتدا سیگنال ورودی `reset` چک می شود، اگر 1 باشد، سیستم به حالت اولیه می رود و اگر صفر باشد، حالت بعدی سیستم بر اساس حالت فعلی و با در نظر گرفتن الگوریتم فون نیومن تعیین می شود.

در توضیح قالب بندی انجام شده نیز میتوان گفت:

از 16 بیت، 8 بیت مختص `opcode` است تا نوع دستور را مشخص کند و 8 بیت کم ارزش به منظور ذخیره آدرس خانه ای از حافظه استفاده می شود که در آن خانه از حافظه، عملوند مورد نیاز ذخیره شده است.

از جمله دستوراتی که اجرا میشود:

1) عملیات `add` مقداری که از حافظه در ثبات `MDR` ذخیره شده است با مقدار موجود در ثبات `AC` جمع و حاصل در خود ثبات `AC` قرار می گیرد و سیستم به حالت `fetch` می رود.

2) عملیات `store` ابتدا در کالک اول سیگنال `write_memory` یک می شود و در ثبات `MAR` آدرس خانه مورد نظر برای ذخیره و در ثبات `MDR` مقدار مورد نظر برای ذخیره در حافظه قرار می گیرد و در کالک دوم این مقدار در حافظه ذخیره شده و سیستم به حالت `fetch` می رود.

3) عملیات `load` مقدار موجود در ثبات `MDR` به ثبات `AC` ریخته می شود که این مقدار از خانه ای از حافظه که آدرس آن در 8 بیت سمت راست دستور العمل نوشته شده است به ثبات `MDR` ریخته شده است و در انتها سیستم به حالت `fetch` می رود.

4) عملیات `jump` آدرس موجود در 8 بیت سمت راست دستور العمل در ثبات `PC` ریخته می شود و سیستم به حالت `fetch` می رود.

5) عملیات `jneg` در کالک اول مقدار موجود در ثبات `AC` بررسی می شود اگر بیشتر از صفر باشد، در کالک بعدی کاری انجام نخواهد شد (تعریف سیگنال ثبات `AC` به صورت `singed` انجام شده است) و اگر این مقدار کمتر از صفر باشد، در کالک آدرس موجود در 8 بیت سمت راست دستور العمل در ثبات `PC` ریخته شده و سیستم به حالت `fetch` می رود.

در آخر نیز؛ باید اشاره کنیم به مقدار دهی های انجام شده به طوری که: سیستم فقط در حالت `store_execute` مقدار سیگنال `write_memory` را یک می کند و در سایر حالت مقدار صفر را برای این سیگنال در نظر می گیرد.